

MİLLÎ ŞEFİMİZİN
TETKİKLERİCümhurreisimiz Bafra
da halkla hasbihalde
bulundular

Bafra 24 (s.a.) — Bugün saat 11,30 da Millî Şef İsmet İnönü Bafra şeref vermişler ve meydanı dolduran binlerce Bafra'nın coşkun içten tezahürleri ve sürekli alkışları arasında halkevine teşrif buyurmışlardır.

Buraya teşrihi mütealep şehrin muhtelif semtlerini, Kızıllırmak köprüsü, kereste fabrikasını ve hükümet konağını gezmişler, sokakları dolduran muszamm insan kalabalığının «Yaşa, Varol İnönü» sesleri arasında orta okul binasına gelmişlerdir.

Millî Şef öğle yemeğinden sonra Orta Okul salonunda halkla bir habihalde bulunmuşlardır. Bu görüşmelerde ayrıca Parti, Halkevi ve muhtelif meslek mensupları vardı. Cümhurreisimiz Kızıllırmak yatağının seyrüsefere müsait bir hale konması, Bafra ovasının kanallarla sulanmasını ve mevcut göllerin işlahı etrafında hazırlanmış olan projeyi halkın muvacehesinde derin bir alaka ile tetkik buymuşlardır.

Millî Şef, ilgililere direktifler vermişler ve saat 15,20 de heyecan, sevgi duygularıyla bekleyen Bafra'lıların sürekli alkışları arasında Sam-sun'a müteveccihen hareket buyurmuşlardır.

Tekzip hastalığı,
kontrol noksanı,
vesaire vesaire...

Yazan: REŞAT ENİS

Toprak Ofis Adana şanalığının da bir hâdise var; biliyorsunuz. Genç ve değerli adiyecilerimiz olınde, ehemmiyetle tahkim safhasındadır. İhtilâs, ayrı bir cepheden de, Ofis Umum Müdürlüğüne incelenmekte... Bu da malum.

Gazetemiz, hâdisenin ehemmiyetini müdrikler; tahkikatın safhalarından efkârını mütemyen haberdar vazifesiyle de, tabii olarak, kendini mükellef saymaktadır. Muhabirle rimizi kâh — bir gazeteci hüviyetiyle kıymetli yardımlarını gördüğümüz — adliye erkânımıza yolluyor; kâh Valiyi rahatsız ediyoruz. Bazen da, bütün bu makamları beyhude iz'ac etmiş olmamak için, tahkikatın tekemmül edip etmediğini küçük memurlardan öğrenmek istiyoruz.

Okuyucularımız, iki üç gün evvel, Ofis Umum Müdürlüğüne ihtilâs hâdisesini bildiren mektup eden müfettiş B. Hatif'in gazetemizde çıkan beyanatını hatırlayacaklardır. Aşağıda okuyacağınız tektipte mevzu bahis telefon konuşmasını yapan ve o gün sorduğunuzlara Bay müfettişin kemali neza-kette verdiği cevapları kaydeden, hizzat bu satırların muharriridir.

I Numaralı tektip
ve hakikatler

Bu beyanattı veren müfettişten, gazetemize şöyle bir tektip yollanmıştır:

«Sayın Bugün Gazetesine:

Benim adıma gazetesinin bugünkü nüshasında çıkan beyanattı okudum. Telefonla yapılan kısa bir konuşma beyanat mahiyetinde olamayacağı gibi, bu konuşmayı, gazetede yazıya da uygun bulmadım. Öteyandan, bana umumî müfettiş adı verilmiş, teşkilâtımızda umumî müfettiş yoktur ve ben sadece Ofisimiz bir müfettişim. Bu konuşmada, ajansın işlerini pek karışık bulduğumu da söylemiş değilim. Yeni işe başlamış olduğumdan ötürü bu sorguya karşılık vermiş olduğumu ilâve ettim. Matbuat kanununun ilgili maddesine dayanarak bu düzelt-

menin gazetesinin yarınki nüshasına yazılmasını diler ve saygılarımla sunarım.»

Doğrusu Ofis müfettişinin bu telâşını lüzumsuz ve garip bulduk. B. Hatif'in beyanattı «Ofis muamelelti çok düzgündür!» mahiyetinde olsaydı, realiteye uymayan böyle bir hükümün «sür'ati mümkün» ile yalanlanmasını tabii karşılayacaktık. Halbuki, hâdiseler, müfettişin uydurulmuş diye tavsif ettiğı beyanatını teyid mevkindedir:

1 — Ofis kasasından çalınan paranın hakiki miktarı, bir haftaya yakın zamandır hâlâ ortaya çıkarılamamıştır.

2 — Müteaddit muhasebecinin, bu arada bir de kontrolör İsmailin mevcudiyetine rağmen, Ofis kasasındaki ihtilâs haftalarca sonra, ancak mevkuî Suad'ın yanlış bir manevrasile ortaya çıkabilmiştir.

3 — Adana çıkışını, yeni bir ekime hazırlanacağı günün arifesinde, bir aydan fazla bir zaman Ofis kapılarında bekletilmiş, teslim ettiği hububatının fiyat farkını, ancak gazetemizin ısrarlı neşriyatı neticesinde alabilmiştir.

Hata yapmışız!

B. müfettiş: «Ben umumî müfettiş değilim!» diyor. Hata yapmışız. Zühulümüzün mucip sebebini izah edelim:

Biz Toprak Mahsulleri Ofisi Adana şanalığındaki buşayanı dikik ihtilâs hâdisesine memleket ölçüsünde bir ehemmiyet ve mânâ vermiştik. Toprak Ofis Umum Müdürlüğünün, bu gibi mühim hâdiseleri tahkik için kadrosunda bir de baş veya umumî müfettiş bulundurabileceğini düşünmüştük. Meselurabunce ibaret..

«Hatif'ten bir sadâ,»

Hatırlatılm ki, B. müfettiş, gazetemize yollamak zahmetine kattıkları tektipte «mülakat» ve «beyanat» kelimelerinin diğer mânâlarını karıştırmışlardır. Yalnız telefon değil, tel-siz telefonla da beyanatta bulunulabilir.

İngilizler, bu kiş Almanya ya 1000 lik tayarelerle akınlar yapı-lacağını söy-lüyorlar.

Almanlar Don nehri dir-seğinden şarka geçtiler
Stalingrad için
kat'î meydan mu-harebesi başladı

Alman kıtaları Novro-siskinin 25 kilometre şimaline vardılar

Ankara 24 (Radyo Gazetesi) — Alman kuvvetleri Don nehri ni dirsek noktasından şarka geçmişlerdir. Stalingrad şehrinin ve Volganın akıbetini tayin edecek kat'î meydan muharebesi başlamıştır.

Kafkasyada da muharebeler bütün şiddetle devam etmektedir. Alman kıtaları Novrosiski'nin 25 kilometre şimaline gelmiş bulunuyorlar.

Berlin 24 (s.a.) — Alman tebliğ; Kafkasyada Alman ve müttefik kıtaların hücumu çetin dağ muharebesi şeklinde devam ediyor. Stalingradın şimal batısında hava kuvvetleri tarafından emsalsiz bir

surette desteklenen Alman piyade menleriyle kuzey kıtalaları Don nehri ni geçmişler ve doğuya doğru hücum ederek kuvvetle tahkim edilmiş düşman mevzilerini yarmışlardır.

Don cephesinin diğer kısımlarında mevzii düşman taarruzu İtalyan kıtalarının mukavemeti karşısında akim kalmıştır.

Alman hava kuvvetleri cephenin gerisinde demiryolu tesislerine nakliye hareketlerine ve Volga nehri üzerindeki münakalelere karşı tesirli hücumlarda bulunmuşlardır. Kaluganın cənup batısında Nedinin şimal batısında ve Rjev yakınlarında düşman hücumları daha bağlarcken küskürtölüşü veya akim bırakılmıştır.

Tesislerde büyük hasarlara sebep olmuştur. Alman savaş tayyareleri dün gece Midlant da bir İngiliz sanayi şehri ni ve doğu İngilterede askerî ehemmiyette hedefleri bombalamıştır. Atılan bombalar birçok infilâk ve yangınlara sebep olmuştur.

Alman denizaltıları doğu ve batı Atlantikte karail denizinde ceman 107 bin tonilâto tutarında 17 gemi ile 2 yelkenli taşıt batırılmıştır. Bu gemilerden 64000 tonilâto tutarında 11 i kafilere arasında bulunuyordu. Ayrıca iki gemi daha torpillemişse de düşman müdafaası yüzünden bunların batıp batmadığı tesbit edilmemiştir.

İran - Irak
Başkumandan-lığı
İngilizler bir müstakil
ordu kurdular

Ankara 24 (Radyo gazetesi) Londradan gelen bir haberi İran ve Irak Başkumandanlığı adile yeni bir Başkumandanlık kurulduğunu bildirmektedir. Bu müstakil Ordunun kumandanlığını evvelce Yunanistan da kadiliz kuvvetlerine kumandanlık yapmış olan General Vilson getirilmiştir. Royter'in askerî muharriri yazdığı bir makalede «İran ve Irak Almanların uçağı ile bir saat mesafede bulunmaları dolayisile gittikçe ehemmiyet kesbetmektedir» demmiştir.

Kordel Hal
diyor ki:
Breziyanın harp ilanı
Hitler için siyasi bir
mağlubiyet oldu

Ankara 24 (Radyo gazetesi) Londradan gelen bir telgraf «Breziyanın askerî kuvveti küçümsemekten uzaktır» diyor. Harbin başında Breziya ordusu 93802 asker 206000 ihtiyattan murekkepti. Nüfusu 43 milyon 246931 olan Breziyanın müttefiklere yardımı iktisadi kaynaklarından ve coğrafi durumundan gelecektir.

Breziyanın Almanyaya ve İtalyaya harp ilân adisi mukabele-tile Amerika H-riciye Nazırı Kordel Hal bir demecide bulunmuş ve bil-hassa:

«Mihver devletlerine askerî bakımdan olduğu kadar manevi bakımdan da ciddi bir darbe indirdi», demmiştir.

Uruguay da Mihver harp ilân ettiği sayıların çıkması da Uruguay Hariciye Nazırı bu sayı aları yalanlamıştır.

Breziyanın harp ilânı hakkında Rusyanın ne düşündüğü, Moskova da çıkan Pravda gazetesinin şu yazılarından anlaşılıyor:

«Breziyanın harp ilânının büyük bir önemi vardır. Bu harp ilânı Hitlerin yeni bir siyasi mağlubiyeti Hitlerle karşı cephenin yeni-den kuvvetlenmesidir.»

Mihver kaynakları bunun hiçte önemli bir olay teşkil etmediğini kanaatindedir. Japonyada da hiç bir hayret uyandırmamıştır. Japonlara göre, Breziyanın harp ilânı Amerikalılara müessir bir yardım olmayacaktır.

Bir Valinin
Erzurum Valisi Asım Türel'in
Seyhan vilâyet idare heyeti azalığına tain edilmiştir.

İlk okul öğretmenlerinin intibak zammı
İlk okul öğretmenlerinin intibak zammı cetveli Maarif Vekâletinden vilâyete gönderilmiştir.

Çörcil
Askerî şeflerle görüş-meler yapacak

Ankara 24 (Radyo gazetesi) — Bir İngiliz gazetesinin haber verdiği göre, Çörcil askerî şeflerle yeni konferanslar yapacak, müttefik kuvvetlerin işleri, Rusya'ya cephanes gönderilmesi meseleleri bu konferansların başlıca mevzularını teşkil edecektir. Kışın Alman ordusuna ve Alman sanayiine aman vermek için plânlara hazır lanmaktadır.

(İngiliz hava nazırının dikkate değer beyanatı 3 üncü sahifemizedir.)

Asırlığı hâdisesi mevcudiyetlerini inkâr eder dururken, bu ofiste müteaddit muhasebecinin ve bu arada bir de kontrolör İsmailin varlığını esef ederiz ki biz de şimdiki öğreniyoruz.

Toprak Ofisi binası, «Bugün», idarehanesinin burnu dibindedir ve sabahleyin koltuklarında gazete tomarlarıyla kapıdan fırlayıp şehre dağılan müvezzilerimiz, haykırışlarıyla ilk önce kontrolör İsmailin ahyosunu patlatmak lâzımgelir!

Anlaşıyor: Ofis kontrolörü, onbin liranın mürtekipliği töhmeti altında mahkemede hesap vermede hazırlanan Suadın kasasına, bir kâlp akçe gibi girmiş, oturmuş, böylece dünyadan bihaber kalmış.

Kâlp akçe diyoruz, Aksi halde barlarda, sefahat âlemlerinde bozalacak, etrafa saçılıp dökülecek, onu görenler bulunacak, o da etrafını görmek imkânına kavuşacaktır!

Asıl dava

Asıl dava, ne müfettişin, ne de bu küçük memurun tektiplerindedir. Ortada bir memleket meselesi vardır: Çiftçinin mahsulünü satın almak için hükümetin, milletin kasalarından günde 50, 60, 100 bin lira çıkan Toprak Ofisi Adana şanalığının muamelelti kontrolsüz kalmış; bir ajans şefi, bu müessesede mesul bir takım muhasebe memurlarının mevcudiyetine rağmen, bu kasanın muhteviyatından bir kısmını muhteviyatında bulmuş, her hakaret ifade eden bu türlü tektibi sütunlarımıza geçirmeği bizi zorlamazdı.

«Bay memurun, bu şehirde hükümetin en büyük mümessili olan Vali dururken gazetelere tektipler yollayarak çizmeden yukarı çıkışı her halde muahaze edilecektir.» Diye düşünürük.

Caribi şurada:
Ofis kasasından onbin lira gibi büyük bir paranın peyderpey

Reşat Enis

Görüşler

Almanya'da kara piyasa yoktur

Çünkü cezalar pek ağırdır; ekseriyetle ölüm cezası verilir. Hiç kimse ihtikâr yapmağa cesaret edemez

Bir Fransız mecmuasının muhabiri Avru-panın başlıca merkezlerini gezmiş. Muharrir ip-çide Berlince uğramış, burada gördüklerine dair bir mektup yazmıştır. Mektupta diyor ki:

Bindiğim tren çok kalabalıktı. Her istasyonda birçok yolcular iniyor, bunların yerine başkaları biniyordu. Kalabalığın sebebi, Avru-panın bütün memleketlerinde olduğu gibi, yolcu trenlerinin miktarının azaltılmasıdır. Siviller ancak mühim işler için seyahat edebiliyorlar.

Gerçi bilet almak için gışelere baş vurunca kendilerinin vesika aranmıyor. Fakat gazeteler, radyo lüzumsuz soyahatin vatanperverliğe aykırı bir hareket olduğunu o kadar çok tekrar etmişlerdir ki, disiplinli insanlar olan Almanlar lüzumsuz yere seyahat etmemeye başlamışlardır. Mamafî Almanya'da ticari ve sanai faaliyet o kadar büyüttür ki her gün on binlerce insan bir şehirden başka şehre gitmeğe mecbur oluyor. Bu yüzden, bindiğim tren, bütün trenler gibi, müthiş kalabalıktı, koridorlar bile dolu idi, kontrol memuru bile kontrolanda küçüklük çekiyordu.

Kontrol memurlarının çoğu kadındır. Ekseriyetle genç ve güzel kadınlar, Başlarında mavi bir kasket, üstlerinde sarı düğmeli bir ceket, bacaklarında uzun pantolon bulunuyor.

Lokanta vagonu müthiş kala balık oluyor. Üç servis yemek verdiği halde yer bulamıyor. Üçüncü serviste yer bulmağa muvaffak olabildim.

Yemekler şunlardı: Sebze çorbası, patatesli kararca, havuç ve bezelye bir arada, çilek podingi. Yemekle beraber yarım şişe Moselle sarabı içilebiliyor. 150 gram ekmeğe veriliyor.

Gece saat 23 te Frankfurt istasyonuna çıktım. Her taraf karanlıktı. Yolcu karşılamaya gelenler yüksek bağıracak, orada bulduklarını haber veriyorlardı. Ortalıkta taksi, araba ve hamal yoktu. Elimdeki cep fenerinin yardımıyla istasyondan çıktım, ötedenberi bildiğim Bristol oteline gittim.

Otel, harpten evvelki konforunu muhafaza ediyordu. Öğleye kadar sıcak su vardı. Temizlik, hizmet mükemmeldi. Giden garsonların yerini kadınlar, yaşlılar ve pek gençler tutmuşlardı. Ertesi günü şehirde kısa bir gezinti yaptım ve Berlince hareket ettim.

Berlinde

Fevkalâde bir talih eseri olarak otomobile seyahat ediyordum. Almanya'da hususî eşyas otomobil kullanamaz. Otomobile seyahat etmek için hususî müsaade lazımdır ki bu da pek az verilir. Bindiğim araba güzel bir otomobil yolunu takip ederek öğleden sonra Berlince muvasalat etti.

Şehre garp mahallelerinden girdik. Kaiserhof oteline indim. Otel kalabalıktı. Holde, barda bir çok insanlar ve akşam çayını içmeğe gelmiş şık Berlinli bayanlar bulunuyordu.

«Alman çayı» adı verilen bu çay Almanya'da yetişen bir takım nebatlardan yapılıyor. Otellerde, evvelce yer tutmamışsınız, boş oda bulmanıza imkân yoktur. Bir çok otellere, ya ordu, yahut sıhhi ihtiyaçlar için el konmuştur.

Odama yerleştikten sonra dışarıya çıkarak Berlin hayatına karıştım. Mağazaların vitrinleri dolu

Berlindeki şekerlemeci dükkanlarının vitrinlerinde sah-te çikolatalar vardır. — Magaza vitrinlerindeki eşya süstür: satılmaz — Almanya'da adam başına senede 15 kilo 600 gram et düşer

idi. Fakat öteberi almak için dükkanlara girince şekerlemecinin vitrinindeki güzel çikolataların sahte, maroken eşya satan mağazanın vitrinindeki çanta ların yalnız süs makamında bulunduğunu, kadın çoraplarının da satılık olmadığını öğrendim.

Ekmeğin kasap, bakkal dükkanları önlerinde kalabalık görülüyor; yiyecek her şey vesika ile dir. Vesikasız olan da günün hangi saatinde olursa olsun, hakkını alacağına emindir.

Haftalık ekmeğin tayini uzun müddet 2,250 gramdı. 6 nisan 1942 denberi bu miktar 2000 grama indirilmiştir. Haftalık et tayini de 300 gramdır ki senede 15 kilo 600 gram eder.

Halbuki Almanlar harpten evvel nüfus başına senede 46 kilo et sarfederlerdi. Yağlı madde haftada 206 gram veriliyor ki ayda 883 gram eder. Bu miktar Danimarkadan az (1500 gram) İtalyadan çok fazladır. [İtalyada 400 gram.]

Almanya'da kara piyasa yoktur. Çünkü cezalar pek ağırdır, ekseriyetle ölüm cezası verilir. Bu yüzden ihtikâr yapmağa cesaret edilemiyor.

Hükümet buna mukabil, büyük mikyasta olmamak şartıyla eşya değiştirilmesine göz kapıyor.

Sabahları gazete almak için acele etmelidir, zira dokuzdan sonra gazete bulunamaz. Gazeteler eski hacimlerini muhafaza etmekle beraber, baskı miktarını azaltmışlardır.

Halk fazla şık değil fakat temiz giyinmiştir. Almanya'da esasen harpten evvel odundan yünü kumaş yapıyordu. Bu bakımdan büyük değişiklik yoktur. Kadınların çoğu çorap giymiyor, ayakkabılarında tahta tabanlı ayakkabı bulunuyor. Hepsinin başlarında küçük, fakat garip hasır şapkalar bulunuyor.

Lokantalarda önceden masa tutmak lazımdır. Haftada iki gün et yoktur, iki günde yalnız bir kap yemek verilir, herkes bunu yer. Bira satışı mahduttur, şarap az bulunuyor ve fiyatı çok yüksektir. Fakat yemek fiyatları harpten evveline nisbetle değişmemiştir. İki marka [1 lira] iyi bir lokantada (Devamı üçüncüde)

Dünyada Neler Oluyor

Muhtekirlere sopa

Bir Fransız gazetesinin yazdığına göre İngiltere'de kara borsa karşı şiddetli mücadele açılmıştır. Hükümet fiyatları yükseltmek ve gizli satış yapmak isteyen kimselere karşı para ve hapis cezalarından başka dayak da atılması için bir kanun lâyhası hazırlamıştır. Yalnız dayaktan evvel suçlu doktor muayenesinden geçecektir. İngiltere'de sopa çok büyük tesir yapacağı ümit ediliyor.

Fransada kalori artıyor

Fransa'da halka verilen yiyecek miktarı pek azdır. Bilhassa çocuklar kâfi derecede gıda alamıyorlar. Yapılan hesaba göre 14 bin çocuk günde 2500 kaloriye muhtaçtır. Buna mukabil aldığı kalori şudur.

Ekmek	275	Gram	672	Kalori
Et	35	«	53	«
Şeker	16	«	63	«
Şarap	20	«	116	«
Süt	125	«	40	«
Çikolata	16	«	80	«
Yağ	15	«	127	«
Peynir	7	«	22	«
Hamurışı	8	«	29	«
Patates	133	«	96	«
Reçel	10	«	19	«
Kuru sebze	8	«	26	«

Bunlara karnesiz olarak verilen şu maddeler ilâve edilebilir. Sebze 300 gram 84 kalori balık 3 gram 2 kalori, tavuk 3 gram 4 kalori, meyva 100 gram 45 kalori. Yekûn 1478 kalori, ediyor ki 1022 kalori gıda almıyor demektir.

Avrupanın nüfusu

Avrupa kıtasının nüfusunun 529,000,000 kişiye baliğ olduğunu son nüfus istatistikleri bildirmektedir. Kilometre murabbına 46,9 kişi isabet etmektedir. Nüfusunun çoğu itibarile Avrupa Asyadan sonra en kalabalık kıtadır. Fakat sahasına göre nüfus kalabalığı itibarile Avrupa bütün kıtaların başında gelir.

Avrupanın 529 milyon nüfusunun 47 milyonu karasında olmayıp Büyük Britanya ve İrlanda adalarında, Rusya'nın Avrupa'daki kısmının nüfusu yüz otuz milyondur. Avrupanın kalen nüfusu 350 milyondur.

Keyfiyet yani nüfusunun evsafi itibarile Avrupa bütün dünya faiktir. Çünkü Avrupanın İngiltere, Fransa, Almanya, Belçika ve İsveç gibi yerleri asırlardan beri yüksek sanayi ve hıfret yurtları olduğundan nesilden nesile bu havalinin halkları sanatta ilerlemişlerdir.

DAHİLİ HABERLER

C. H. Partisi yıllık kongreleri başlıyor

Kongre tarih ve yerleri tesbit edildi

C. H. P. yıllık kongreleri önümüzdeki ay birinden itibaren başlayacaktır. Adana merkez nahiyesine bağlı ocak ve nahiye kongrelerinin yapılacağı tarih ve yerleri tesbit edilmiştir.

Hazırlanan listeleri bildiriyoruz:

Karataş nahiyesine bağlı ocaklar

Çağırılı (1/9/1942 Salı saat 10) merkezinde,

Çimeli (1/9/1942 Salı saat 14)

Iskele (2/9/1942 Çarşamba saat 13)

Kadıköy (4/9/1942 cuma saat 10)

Nahiyesi (13/9/1942 pazar saat 13)

Yüreğir nahiyesi ocakları

Yunusoğlu (1/9/1942 salı saat 10) merkezinde,

Şahinağa (1/9/1942 salı saat 14)

Arapçöyü (3/9/1942 perşembe saat 10)

Havutlu (4,9/1942 cuma saat 10)

Camili (4/9/1942 cuma saat 14)

Mihmandar (6/9/1942 pazar saat 14)

Nahiyesi 13/9/1942 pazar saat 9)

Tuzla nahiyesine bağlı ocaklar

Ziamet (1/9/1942 salı saat 10) merkezinde,

Meletmez (1/9/1942 salı saat 14)

Tuzla (2/9/1942 çarşamba saat 10)

Nahiyesi (13/9/1942 pazar saat 15)

Misis nahiyesine bağlı ocaklar

Abdioğlu (1/9/1942 salı saat 10) merkezinde,

Kürkçüler (2/9/1942 çarşamba saat 10)

Misis (3/9/1942 perşembe saat 10)

Nahiyesi (13/9/1942 pazar saat 10)

Karahacılı nahiyesine bağlı ocaklar

Çaylı (1/9/1942 salı saat 10) merkezinde,

Boynuyoğun (3/9/1942 perşembe saat 10)

Buruk (3/9/1942 perşembe saat 14)

Nahiyesi (13/9/1942 pazar saat 10)

Yukarıcanibişehir nahiyesine bağlı ocaklar

Kurttepe (1/9/1942 salı saat 10) merkezinde,

Şambayat (1/9/1942 salı saat 14)

Dikili (3/9/1942 perşembe saat 10)

Nahiyesi (16/9/1942 çarşamba saat 9)

Aşağıcanibişehir nahiyesine bağlı ocaklar

Gerdan (1/9/1942 salı saat 10) merkezinde,

Yol geçen (1/9/1942 salı saat 12)

Karayusuflu (3/9/1942 perşembe saat 10)

Çaputçu (3/9/1942 perşembe saat 14)

Nahiyesi (16/9/1942 çarşamba saat 13)

Adana merkez nahiyesinin ve bu nahiyeye bağlı ocakların kongreleri

Ulucami (1-9 1942 salı saat 14)

Çocuk Esirgeme kurumunda,

Tepebağ (1 9-1942 salı saat 17)

Birinci Orta okulda,

Kayalıbağ (1-9 1942 salı saat 20)

Kendi ocağında,

Mestanzade (3-9 1942 peşembe saat 15)

Kendi ocağında,

Kocavezir 3-9-1942 perşembe saat 20)

Okuma odasında,

Köprüköy (3-9-1942 perşembe saat 20)

Kendi ocağında,

Hürriyet (5-9 1942 cumartesi saat 14)

Alemdar medresesinde,

Hanedan (5-9 1943 cumartesi saat 14)

Kendi ocağında,

Kuruköprü (5-9-1942 cumartesi saat 16)

Reşatbey (6-9 1942 pazar saat 20)

Cumhuriyet (6-9 1942 pazar saat 9)

Mezbahada,

Karşıyaka (6-9 1942 pazar saat 12)

Kendi ocağında,

Köprüsokağı (6-9-1942 pazar saat 14)

Döğeme (8-9-1942 salı saat 20)

Çınarlı (8-9 1942 salı saat 20)

Merkez Nahiye (20-9 1942 pazar saat 10) Parti merkezinde:

VAR

İçki de bir ihtiyaçtır. Hele yazın bu en sıcak günlerinde, dudakları hararettten çatlamış bir insan için, buğulu bir bardakta köpükleri taşmış biranın [görünüşü bile ne ferah vericidir!

Ya, harp badiresinin etrafımızı sardığı bu karanlık günlerde, bir küçük kadeh rakı, tasamızı, kökünden silip götüren ne kuvvetli bir müsekkindir!

Lâfife bertaraf, şehirde bir inhisarlar idaresi var, fakat rakı da, bira da yoktur.

Şu son günlerde ekmeçlerimiz pek fena pişirilmektedir. Okuyucularımız gerek şifaben, gerek yazı ile, ekmeçlerin acılığından ve ekşiliğinden şızlanıyor. Katkısız, halis buğday unumuz var, fakat bu undan ağız tadıyla yiyebileceğimiz ekmeği pişirebilecek fırın ve bu fırınların çıkarıldığı ekmeği kontrol edecek bir makam yok!

YOK

Pazar günkü yüzme teşvik müsabakaları

Seyhan Su sporları ajanlığı tarafından tertip edilen teşvik yüzme müsabakaları 45 yüzücünün iştirakile pazar günü Atatürk parkındaki yüzme havuzunda kalabalık bir seyirci önünde intizam dahilinde yapıldı.

Müsabakalarda yüzücülerimiz ümitli yarışlar yapmışlar ve bir çoklarında iyi dereceler almakla beraber 3 Bölge rekoru elde etmişlerdir. Bilhassa genç yüzücülerden Mustafa, Doğan ve Kemal çok yakında ağabeylerini aratmayacak kabiliyette olduklarını yaptıkları güzel derecelerle göstermişlerdir.

saat 9) Mezbahada,

Karşıyaka (6-9 1942 pazar saat 12)

Kendi ocağında,

Köprüsokağı (6-9-1942 pazar saat 14)

Döğeme (8-9-1942 salı saat 20)

Çınarlı (8-9 1942 salı saat 20)

Merkez Nahiye (20-9 1942 pazar saat 10) Parti merkezinde:

TETKİK

MÜHİM BİR RUS MERKEZİ: STALİNGRAD

Rusya'da Stalingrad etrafında kanlı muharebeler oluyor. Son günler zarfında bu muharebeler en şiddetli safhasına girmiştir. Askerlik bakımından büyük kıymetli olan bu şehre iki tarafta çok ehemmiyet vermektedir.

Stalingrad 500 bin nüfuslu bir şehirdir. Askerlik noktasında büyük ehemmiyeti olduğu kadar ticaret ve sanayi itibarile de kıymetlidir. Stalingrad'ın eski ismi Çariçin (Tsaritsyne) dir. 1919 da Stalin tarafından bu şehrin conubunda Denikin kuvvetleri mağlup edildikten sonra şehre Stalingrad adı verilmiştir.

Çariçin 1589 senesinde kurulmuştur. Burası uzun müddet bir köy, Tatar istilasına karşı bir kale halinde kalmıştır. On sekizinci asrın sonunda nüfusu ancak 1,132 idi. Burası ancak on dokuzuncu asırda gelişmeğe başlamıştır.

Volga üzerinde zengin Don arazisinin yanı başında bulunması Doneç maden havzasına yakınlığı yüzünden burası mühim bir ticaret merkezi halini almak istidadını göstermiştir.

1860 senesinden sonra şimendifer hatlarının yapılması, Volga üzerinde vapur seferleri Stalingrad'ın genişlemesine çok yardım etmiştir.

Mamafih on dokuzuncu asrın sonunda nüfusu yine 50 bini geçiyordu. Burada bazı fabrikalar kurulmakla beraber on ziyade hububat ve hayvan ticareti merkezi idi.

1917 de Rus ihtilali başlayınca Stalingrad gerek Kızıl, gerek Beyazlar için mühim bir mevki haline geldi.

1919 Haziranında Denikin ordusu burasını işgal etti. Fakat çok geçmeden, birincikânunda Vorosilof'un kumandası altındaki kuvvetler burasını geri aldılar. Bu hareketi Stalin idare etti.

1921 de Rusyadaki kıtlık zamanında Stalingrad büyük sıkıntılar geçirdi. Fakat bu devre atlattılınca beş senelik sanayi plânı kararlaştırılınca bu şehirde bir çok fabrikalar kurulmasına başlandı. O zaman şehrin nüfusu 150 bini, 1930 da bu miktar 200 bini, 1932 de 300 bini buldu. 1939 da yapılan nüfus sayımına göre

Stalingrad'ın nüfusu 445 bindi. Etrafında yapılması düşünülen büyük nafia inşaatı yüzünden Stalingrad Rusya'nın en büyük şehirlerinden biri olmağa namzettir.

Stalingrad Volga nehrinin sağ sahilindedir. Nehir burada çok geniştir. Bir çok kolları vardır. Şehir Don nehrinin dirseğine 70 kilometre mesafededir. Rusyanın verimli toprakları burada biter. Stalingrad'dan şarka doğru bir kaç kilometre gidince çölü andıran boz kırsal başlar. Burada bir çok tuzlu göller vardır. Burada iklim Asya çölleri iklimine benzer ve çok kuraktır. senede ancak 20-30 santimetre yağmur yağar. Stalingrad'da Temmuzda sıcaklık vasatı olarak 24, ikincikânunda sıfırın altında 10 derecedir. Nehir dört beş ay tamamen buz tutar.

Stalingrad ile Rusya'nın diğer kısımları arasında münakalât evvelâ Volga nehri sonra şimendifer hatları ile temin edilir. Stalingrad şimendiferleri mühim bir kavuşak noktasıdır. Volga ile Don nehri arasında bir kanal vardır. Bu

suretle bir nehirden ötekine nakliyat temin edilmiştir.

Stalingrad elli seneden beri Rus buğdayları, keresteleri, balık, meyve, Bakü'den gelen petroler için bir tevzi merkezidir. O civarın bütün mahsulleri, bilhassa meşhur karpuzları buradan sevkedilir. Bu karpuzlar o kadar meşhurdur ki 18 inci asırda çariçe Elizabet bunların saraya nakli için bir meyva merkezi kurmuştur.

Stalingrad son senelerde bu mevkiini muhafaza etmekle beraber sanayi sahasında büyük adımlar atmıştır. Burada nehrin iki kıyası boyunca hesapsız fabrikalar kurulmuştur. Bunlardan biri meşhur traktör fabrikasıdır. Senede 50 bin traktör yapmak üzere kurulmuş olan bu fabrika harbin iptidasındanberi tank yapıyordu. Doneç havzasından gelen kömür ve Ural petrolerile işleyen büyük çelik, silah fabrikaları, petrol tesfiyhaneleri, konservo, yiyecek maddeleri fabrikaları, değirmenler, büyük bir elektrik santrali buradaki sanayi müesseselerinin başlıcalarıdır.

TÜRK
BAŞINIAlmanyada harbin so
nu nasıl görülüyor?YAZAN
NECMEDDİN
SADAK

Şark cephesinde büyük başarılar göstermiş bir Alman generaline sordum: «Harbin sonunu nasıl görüyorsunuz? Gülümsedi ve şu cevabı verdi:

«Biz kumandanlar yalnız kendi işimizi biliriz.

«Yetik kumandanlar yalnız kendi işimizi biliriz.»

Bütün harp meselesi bizim yetki ve ilimiz dışında kalır.»

Uzun süren yemeğin sonlarına doğru konuşmamız, ister istemez gene harp meselesine geçti. Generalin inancı kuvvetli, fikirleri çok aydındır. Ona göre bugünkü hareketlerin varlığı olan Kafkasya zaferin yarısı demektir. Napoleon sağ olssaydı dedi, harp için ne lazımdır. Sualine «Para, para gene para» cevabını vermez. Sadece «benzin» derdi. Bugünkü harp, tayyare, tank, kamyon' yani kısaca motor savaşlarıdır. Çarpışan orduların muhtaç olduğu benzin miktarı akılları durdurur. (Sonradan öğrendim ki Almanyanın bir yıllık benzin ihtiyacı 18 milyon tondur.) Kafkasya kaynaklarının Almanya eline geçmesi Rusyayı en aşağı otuz milyon ton petrolden yoksun bırakacak, Almanya'yı —kuyular ne kadar yıkılıp bozulsa — bir kaç ay içinde o nisbette zengin edecek.

Alman hükümeti ricâlerinden, Rusya'da harbin pek iyi gittiğini siveçle söyleyen bir zata sordum; — Şark cephesindeki hareket şu veya bu şekilde istediğiniz gibi bitebilir. Harp ne zaman bitecektir sanıyorsunuz?

— Bu suali İngiltere'ye sordunuz, dedi. Almanya için gaye her şeyden önce Rusya harbinin başarılmasıdır. Aldığımız zengin yerlerin kısa zamanda değersizleştirilmesi Almanya uzun bir harbe dayanma kudretini verecektir.

İngilizler zaferi, Almanyanın içerden çökmesinden bekliyorlar. Böyle bir hayale kapılmak, Nazi ihtilâlinde doğan yeni Almanyayı hiç tanımamaktır. Almanyada hiç bir ayaklanma, hiç bir çöküntü olmayacaktır. Alman milleti iyice biliyor ki bu harbi kibedirse Almanyadan eser kalmayacaktır. Harp çok çetindir, Alman milletinin çektiği yoksulluk, katlandığı fedakârlık çok büyüktür. Harbin acısını herkes duyuyor, Fakat buna katlanmaktan başka çare olmadığına da her Alman candan inanmıştır. Herkes ancak karnı doyaçak kadar yiyor, fakat aç insan yoktur ve tertibatımız, teşkilâtımız öyledir ki harp daha yıllarca sürse Almanya aç kalmayacaktır. Çekilen sıkıntılar, tayyarelerin yakıp yıktığı şehirler her Almanın yüreğinde düşmana karşı ancak kin duygusuna kızıştıran harp isteğini arttırıyor.

Almanya harbin ne zaman biteceğini düşünmüyor. Sadece Avrupa'da saldıran yerleşirmeye çalışıyor. Rusya harbi bittikten sonra ne olacağını ve harbi ne suretle, ne zaman nihayet bulacağını İngilizlere düşünmüyor. Almanyaya karşı harbi kaçan olur...»

Bizzat gördüğüm şudur ki Almanyada, hükümet adamları ve yüksek ordu kumandanlarından, kız çatmadan önce şark cephesinin tehlikesiz, hatta zararsız hâle ko-nacağı inancı ne kadar kuvvetli ise, devlet mekanizmasında ve parti çevrelerinde Almanyanın her hangi bir şekilde içerden çökmesi ihtimali o derece akla getirilmeyen bir düşüncedir. Gerçekten, Parti teşkilâtı halk tabakasının en aşağı en küçük zümrelerine kadar dal budak salmış, çok sağlam bir yapıya benziyor. Parti teşkilâtı, hükümetin elinde, işe gibi en güç işler için bile, en değerli bir vâzifedir.

Bir çok Alman şehirlerinde görüp konuştuğumuz Parti başları, hepisi çok ateşli, Führere tapıkları kadar zafere şimdiden inanmış, en ufak bir yenilme veya çökme ihtimalini asla akıllarına getirmeyen, heyecanlı nutuk söylemekteki kolaylıklar, kadar sıraları gelince sevecek cepheye koymaya hazır, eski Almanyadan büsbütün başka yeni bir neslin insanlarıdır. Türlü halk sınıflarının arasına karışıp konuşmak fırsatını bulamadığım için küçük memurun, esnafın, tüccarın, işçinin, ev kadınının bu harbin gidişi ve sonu hakkında ne düşündüklerini bilmiyorum. Halk arasında çok eza çekenler hoşnut olmayanlar bulansa bile — ki bu durumda muhakkaktır — bugünkü

HARİCİ HABERLER

1000 lik
hava
akınları!Almanya'ya karşı
yeniden başlayacak

Londra 24 (a.a.) — İngiliz Hava Nazırı demıştır ki:

«— Acımaksızın, Almanya'ya karşı taarruzlarımız devam edecektir. Yapılan tahribat feci bir şekilde almıştır Renault ve Matford fabrikaları yok edilmiştir. Halbuki yalnız bu fabrikalar 5 tümeni silâhlendirebilir.

Kolonyada yapılan tahribat da ağırdır. 250 fabrika yok edilmiştir. Sızden, bu Alman halkının uğradığı felâkete bakarak sevinmemizi istemiyorum. Fakat şunu bilmelisiniz ki bunların hepsini kendisi istemiştir.

Her yerde binlik akınlara yeniden başlayacağız. Bomba uçaklarımız bütün uçaklardan iyidir, Alman sanayi bölgeleri gitgide çevrelenmektedir. Hedefimize varabilmemiz için daha vakit lazımdır. Fakat biz yavaş yavaş hedefe varacağız. Birleşmiş milletler ordularının Berlin'e girecekleri gün gelecektir.

Haşin Nazi kudreti henüz kırılmıyş değildir. Rusyada kış başlınca Almanlar belki de bombardıman uçaklarını İngilterenin üzerine yollıyacaklardır. İngiliz milleti bu ihtimale hazırlanmıştır. Fakat İngiliz milleti bundan iki yıl evvelki azimli durumu bir kere daha gösterecek ve Alman hava kuvvetlerinin, maneviyatını bozmasına müsaade etmeyecektir.

Kara, deniz ve havada kudretlerinin en yüksek noktasında bulunan Naziler, demokrasilerin bütün kudretlerini meydana koymalarından evvel, neticeyi almaya çalışıyorlar. Rus cephesinde kanlı kayıplara rağmen, Alman orduları dünyanın şimdiye kadar mislini görmediği en müthiş askeri kudret olarak durmaktadır. Alman orduları, kahraman Rus ordularını, yavaş yavaş, fakat muhakkak surette geriletmektedir. Bugün mukadderatımız başka bir buhranı karşısında bulunuyoruz. Bir tek günün bile heder olmaması lazımdır. Hepimizin düşünceleri ve enerjisi harb vazifeleri üzerinde toplanmalıdır. Zafer Her İngiliz vatandaşın bütün gayretlerini ve fedakârlığını istiyor.»

(Akşam'dan)

Halim Alganoğlu

Bir aylık mezuhiyetini İstanbul'da geçiren İktidarisat müfettişlerimizden Halim Alganoğlu cumartesi günü şehrimize gelerek vazifesine başlamıştır.

Beden terbiyesi sıhhat
müfettişliği

Beden terbiyesi Seyhan bölgesi sıhhat müfettişliğine hükümet doktoru Bay Mecit Altok seçilmiştir. Yakında gençlik kulüplerinin sıhhi durumlarını teftişe başlayacaktır.

Evlence föreni

Memleketimizin yetiştiği askeri kollarından B. Eminle, Antalya anbarı sahibi Fesih lacirioğlunun kızı ve öğretmen Ülker'in kız kardeşi Mehçurenin düğünleri dün kalabalık bir davetli huzurunda orduvinde yapılmıştır. Gençlere saadetler diler, ailelerini tebrik ederiz.

Sümerbank Adana
satınalma bürosu
Kütlü, Koza ve Pa-
muk mübayaatına
başlamıştır

Yeni fiyatlar tesbit olunca kadar eski fiatlarla mübayaata devam edilecek ve bilâhare zuhur edecek farklar çiftçilerimize derhal verilecektir. Keyfiyet sayın çiftçilerimize ilân olunur.

2424 25-26-27-28-29-30

Kafkasyada
Rus istihkâm-
ları yarıldı

Bir Stokholm gazetesi "Rus ordusu artık karşı taarruza geçemez!", diyor.

Berlin 14 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığı tebliği: Kafkasyada Alman ve Müttefik kuvvetleri fıkâle müstakem düşman mevzileriyle yolları kapıyan kuvvetli barajları delmişlerdir. Düşmanın karşılık taarruzları püskürtülmüştür.

Volga nehrinde 21 ve 22 ağustos günleri bombalarla bir Sovyet romorkörle iki nehir taşıt gemisi tuşturulmuştur.

Don cephesinde düşmanın nehrini geçmek için yaptığı tıbbüsler bir çok noktalarba akim bırakılmıştır.

Kaluga cenup batı çevresiyle Rjev yakınında düşmanın önemli piyade teşkilleri ve zirhlî birlikleri yaptığı taarruzlar hava kuvvetlerimizin tesirli müdahalesiyle des-teklenerek çetin savaşlar sonunda püskürtülmüştür.

Dün bu çarpışmalarda, 88 i yalnız bir kolordu kesiminde olmak üzere 161 düşman tankı tahrib edilmiştir.

İmen gölüna cenup doğusunda ve Leningrad karşısında müferit düşman taarruzları bertaraf edilmiştir. Dün Sovyet hava kuvvetleri, hava çarpışmalarında ve uçaksavar ateşle 122 uçak kaybetmiştir. Ayrıca üç Sovyet uçağı da yerde tahrir olunmuştur. Dört Alman uçağı üssüne dönmüştür.

Vişi 24 (a.a.) — Stokholm gazetelerinden biri, Rus ordusu artık karşı taarruza geçemez, bu orduyu, yaptığı çetin ricat hareketi pek çok hırpalmıştır demıştır.

Vişi 24 (a.a.) — Orel cephesinde genişlemekte olan Alman taarruzunun hedefi, Voronejden çekilmekte olan Rus kuvvetlerinin yanını vurmaktır.

Vicny 24 (a.a.) Almanlar doğu cephesinde ilerlemelerine devam etmektedirler. Kafkas dağlarında Rusların müstakem mevkiileri işgal edilmiştir. Şimdi Almanlar Novorossiki limanına 50 kilometre mesafededir.

Bir günde bu cephe, 100 Rus uçağı tahrir edilmiştir.

Almanya'da kara
piyasa yoktur

— Baştarafı ikincide —

şunları yedim: Bir çorba, sebzeli sucuk, patates, salata.

Tiyatro ve sinemalar

Tiyatro ve sinemalar müthiş kalabalıktır. Lehar'ın Conte de Luxemburg, Paul Linckenin Frau Luna operetleri gibi eski operetler de oynanıyor. Berlinli tiyatroya sever. Sıkı tahditler yüzünden başka şeye para sarfedeceği için sık sık tiyatroya gitmeye gidiyor.

Barlar da doludur. Fakat dan sedilmiyor. Kırmızı İtalyan şarabı veya şişesi 20 marka Alman şampanyası içilere müzik dinleniyor. Saat on ikide her tarafın kapanması lazımdır.

Fakat on birde her yer boşalıyor. Çünkü ekseriya bu saatte hava tehlikesi işareti verilmesine başlanır.

Berline geldiğinin ikinci akşamı tehlike işareti verildi. Berlinliler büyük bir sükunetle ve disiplinle sığınaklara gitmeğe başladılar. Esasen daima karanlık olan sokaklar birkaç dakika içinde boştu. Uzaktan uçaksavar toplarının seslerini işittik. Fakat Berlin üzerine tayyare gelmedi; Tehlike geçti işareti saat üçte verildi.

Berlinde garip bir şey pek az asker görülmesidir. Buna mukabil sokaklarda kahvelerde yeraltı şimendiferinde en az 15 başka lisan duyuluyor. Bunun sebebi çalışmak üzere buraya muhtelif memleketlerden işçiler gelmiş olmasıdır. İşçiler: «kâfi derecede yiyoruz, yatacak yerimiz iyidir, aldığımız ücretten de her hafta evimize bir kaç para gönderebiliyoruz.» diyorlar.

210 gazeteci

Her gün saat 13 te Hariciye nezaretinin kabul salonu da bir nevi Babil kulesi halini alıyor. Çünkü Anglosakson memleketlerinden çıkanlar müstesna olmak üzere dünyanın her tarafında çıkan gazetelerin 210 muhabiri burada toplanıyor. Bitaraf gazetelerde sık sık bahsedilen bu basın konferanslarından birinde ben de bulundum.

Yeşil örtülü bir masanın önünde 40 yaşlarında yuvrak yüzü şımanca kısa kesilmiş bıyıklı bir zat ecnebi basın servisi şefi orta elçi B. Schmidt'ti. Gazetecilerden bir kısmı masanın etrafında oturmıştı. Bir kısmı ayakta idi. İstiyen sigara içiyordu, teşrifat yoktu. B. Schmidt sordu:

RADYO

25 Ağustos Salı

Türkiye Radyodifüzyon postaları Türkiye radyosu, Ankara Radyosu 7,30 Program ve Memleket saat ayarı.

7,32 Vücudumuzu çalıştıralım. 7,40 Ajans haberleri.

7,55 Müzik: Senfonik parçalar (Pl.)

8,20 — 8,35 Evin saati

12,30 Program ve memleket saat ayarı.

12,33 Müzik: Oyun havaları. 12,45 Ajans haberleri.

13,00 — 13,30 Müzik: Fasil heyeti.

18,00 Program ve memleket saat ayarı.

18,03 Müzik: Radyo Salon orkestrası. (Violonist Necip Aşkın):

18,45 Müzik: Türküler.

19,00 Konuşma (derleşme saati)

19,15 Müzik: Şarkılar.

19,30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.

19,45 Serbest 10 dakika.

19,55 Müzik: Fasil heyeti.

20,15 Radyo gazetesi.

20,45 Müzik: Film parçaları (Pl.)

21,00 Ziraat Takvimi.

21,10 Müzik; 17 nci Asır müziğinden (Pl.)

21,30 (Konuşma İktisat saati).

21,45 Müzik: Klâsik Türk Müziği programı. (Şef: Mesud Cemil).

22,30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri ve Borsalar.

22,45

22,50 Yarınki Program ve kapanış.

—Sual sormak isteyen var mı?

Biraz sükûttan sonra çir muhar rir sual sordu. Fakat B. Schmidt daha ziyade kendisi sorulacak sualleri telkin ediyor. Bazan çok nazik sualler soruluyor. B. Schmidt bir lâfife veya bir tebessümle işin içinden çıkıyor.

Viyana'da

Fransaya Viyana yolile döndüm. Eski Avusturya paytahtının güzel hususiyetleri kalmamıştır. Şarap içerek dansedilen fiçilî kabareler kapalıdır.

Çünkü şarap bitmiştir. Kahvelerde Viyananın meşhur sütlü kahveleri kromli gatoları yoktur. Fakat halk neşesini muhafaza etmiştir. Solgun bir papatya menkûu karşısında eskisi gibi vals havalarını tekrar ediyorlar!

Haşmetli Odun Hz.

İnsanların yaşamak için muhtaç oldukları esaslı bir kaç madde vardır ki bunlardan biri de ateştir. Yüz sene evveline kadar bu ihtiyaç yalnız odunla temin edilirdi. Yemek pişirmek, ısıtmak için ocaklarda odun, mangalarda kömür yakılırdı. Kış yaklaşınca herkes bir senelik odun ve kömürünü tedarik etmeğe çalışırdı.

Yirminci asrın iptidasından beri odun ve bu ihtiyazlı mevkiini kaybetti. Sobalarda odun yerine kok veya maden kömürü, mutfaklarda hava gazı kullanılmaya başlandı. Odun mahruk at arasında çıktı, iptidai madde halini aldı. Odundan kâğıt, yünlû ve ipekli kumaşlar, hattâ şeker yapıyordu... Yumuşak, ısıtıcı bir çok kumaşlarda yünden eser yoktu; bu kumaşların iptidai maddesi tamamen odundu.

Garp memleketlerinde odunun yakıcı madde olarak kullanma devri kapanmış zmnedilirden harpen sonra odun yeniden ehemmiyet kazanmağa başladı. Kömür kıtlığı yüzünden ekser memleketlerde ısınmak için yine oduna baş vurulmaktadır. Odun yalnız sobalarda yanmakla kalmadı, köşele yerine ayakta binalarında da kullanılıyor. Odun şöyle dursun talaş da birdenbire kıymetlenmiştir. Bir zamanlar talaşa hiç ehemmiyet verilmezdi. Harbden evvel Fransada senede 6 milyon ton talaş elde edilirdi. Fakat bu kullanılmadan atılırdı. Şimdi talaştan da bir çok hususlarda istifade ediliyor:

1 — Yakacak madde olarak kazanlarda kullanılıyor. Talaşla yanan ekonomik sobalar çok rağbettedir. Talaştan, az miktarda petrole karıştırarak, briket gibi kalıplar yapılıyor, bunlar kömür gibi yaniyor ve hiç bırakmıyor.

2 — Talaş sıvalara karıştırılarak rutubetin geçmesine mani olacak bir tabaka teşkil ediyor.

3 — Talaştan biblolar, oyuncaklar yapılıyor.

Görülüyor ki odunun artığı bile çok rağbettedir. Bir Fransız gazetesi bundan bahsederken: «Harb bir parça daha uzarsa odundan bahsederken galiba, haşmetli Odun hazretleri, diyeceğiz» diyor.

Monte Karlo söndü

İkinci dünya harbinden en çok müteessir olan memleketlerden biri de Monte karlo (Monte Carlo) dur. Monte Karlo bilindiği gibi Fransanın

cenubunda Akdeniz sahilindeki Monaca prensliğinin baş şehridir. Monaca Avrupanın en küçük şehridir. Nüfusu iki bini ancak bulur, mesehası da iki kilometre kare kadardır. Bu hükümet sahilde 3 kilometre uzunluğunda bir sahadır. Bu sahanın en geniş yeri bir kilometredir.

Monaco pek küçük bir hükümet olmakla beraber Monte Karlo ve buradaki kumarhaneler yüzünden dünyanın her tarafında meşhurdur. Yerli nüfusu iki bini geçmediği halde yabancıların miktarı 25 bindir. Bunun büyük bir kısmını oyun meraklıları teşkil eder. Fakat Monte Karlonun mutedil iklimini, geniş bahçe ve parklarını beğenerek burada yerleşmiş olan birçok ihtiyarlar da vardır. Bilhassa İngilizler Monte Karloyu pek severler.

Bir Fransız gazetesi Monte Karloda bugünkü yaşayış tarzını şu suretle anlatıyor: «Daimî surette Monte Karloda oturanlar gündüz parklarda gezmekle, sahilde yüzönlü seyretmekle vakit geçirirler. Akşam beş olunca derhal çay içmek için koşarlar. Fakat bu, çayış bir çaydır. Yani içilen şey kurutulmuş otlardan ibarettir ve içinde şeker yoktur, alışkinlik dolayısıyla kimse bunu da kaçırıyor.

Monte Karloda İngiliz ve Ruslardan başka tanınmış simalar vardır: Eski Mısır Hidivi. (Yatı limanın yarısını kaplamaktadır.) Yunan prenslerinden Andre, eski Osmanlı sefirlerinden Şerif [paşa], Guatemala sefiri ve Danielle Darrieux'nün yeni nişanlısının ustası Ekselâns Pasheco, Karadağ prenseslerinden İtalya Kraliçesinin kardeşi.

Monte Karloda başlıca eğlence oyuodur. Bir zamanlar birçok yarışlar, müsabakalar, tiyatrolar vardı. Kumarı sevmiyenler bunlarla vakit geçirirlerdi.

Şimdi bu eğlencelerden hiç birisi kalmadığından hemen herkes kumar oynuyor. Gazinoya girenler eskisi gibi bakara veya rulet salonlarına gitmiyor, holde işini görüyorlar. Burada bir frank atarak çevrilen bir küçük kumarda vakit geçiriyor. Gazinoya birşey getiren mağaza çıkarları bile çıkarken talihi tecrübe ediyor, aldığı bahşışı atarak bunun birkaç misli fazlasının çıkmasını bekliyorlar.

Bu yüzden gazinonun holünde bir fabrika gürültüsü vardır. Bu oyunlar da oldukça mühim bir yekûn tutar. Fakat rulet ve bakara masaları nispeten tenhadır.

Yiyecek sıkıntısı burada da mevcuttur. Bu yüzden yerli fakir halk için bir aşhane açılmıştır. İyi gıda alamayan çocuklardan bir kısmı da lsvigreyo gönderilmektedir. Parklardan bir kısmı sebz bahçesi haline getirilmiştir. Yiyecek vesika iledir ve miktarı Fransadakinin ayndır. Burasının Fransadan bir farkı sigaranın daha bol olması, günde herkes bir paket sigara verilebilmesidir.»

ASRİ Sinemanın Yazlık Bahçesinde
SUVARE 9,15 SUVARE 9,15

BU AKŞAM

Dünyanın Harikası Bir sanat Senfonusu

SON ÇARDAŞ

Yaratıcıları :

Camilla Horn — Aleksander Sved
İlâveten : Renkli MİKİ MAVS

Pek Yakında

ÇAPKIN KIZ

Belediye Riyasetinden

- 1 — Adana belediyesi için mevcut nümesine göre 3000 cilt tahsildar ve 1000 cilt kantar 50 cilt su makbuzu açık eksiltme suretile yapılacaktır.
- 2 — Tahsildar makbuzlarının beher cildinin muhammen bedeli 70 kuruş kantar ve su makbuzlarının beher cildinin muhammen bedeli on kuruş olup muvakkat teminatı 165 lira 37 kuruştur.
- 3 — İhalesi Eylülün 4 üncü Cuma günü saat on beşte belediye dairesinde belediye encümeninde yapılacaktır.
- 4 — İstekliler mezkûr gün ve saatte yatırılmış oldukları teminat makbuzlarıyla encümenine ve şartnamesile numuneleri görmek isteyenler her gün belediye muhasebesine müracaatları ilân olunur. 2414 20 25 29 2

Adana As. Satın alma Komisyonundan :

- 1— 700 Ton odun kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2— Muhammen bedeli 28,000 lira ilk teminatı 2100 liradır.
- 3— İhalesi 28/8/942 Cuma günü saat 10/30 dadır.
- 4— Evsaf ve şartnamesi Ankara, İstanbul Levazım Amirlikleri ve Adana Askerî satın alma komisyonundan 70 kuruş mukabilinde alınabilir.
- 5— İsteklilerin teklif zarflarını ihale saatından bir saat evveline kadar komisyona vermiş bulunmaları lüzumu ilân olunur. 2367 11-14-20-25

Ademi İktidar ve Belgevşekliğine KARŞI FORTOBİN

Reçete ile satılır Her eczanede bulunur
S. ve İ. Muavenet, Vekâletinin Ruhsatını haizdir
Cenup mıntıkası ajanı Bahri Diril
Yağcamı civarı No. 14 — Eski Selânik Bankası
Posta Kutusu 105

Deniz Harp Okulu ve Lisesi Komutanlığından

- 1 — Deniz Lisesi birinci sınıfa, Lise birinci sınıfta ikmale kalan okurlar ile Orta mektep son sınıfta ikmale kalan okurlar, bilâhare ikmal imtihanlarını muvaffakiyetle verdikleri takdirde kaydedilecektir.
- 2 — Lise birinci sınıfa 15 yaşından 6 aya kadar küçük olanlar kabul olunacaktır.
- 3 — Deniz Gedikli okuluna, orta okulda ikmale kalanlar buldukları sınıfın muadili olan gedikli okulu sınıfına alınacaklardır.
- 4 — Gedikli okuluna girişte yaş haddi olarak :
I. Sınıf için 12 : 17
II. " " 13 : 18
III. " " 14 : 19 kabul olunacaktır.
- 5 — İsteklilerin Mersinde Deniz Harp okulu ve Lisesi komutanlığına Gedikliye isteklilerin Deniz Gedikli okulu müdürlüğüne müracaatları
2393 16-18-19-20-21-22-23-25-26-27

Seyhan P. T. T. Müdürlüğünden :

- 1 — Sefer adedi ve posta ağırlığı gayri mahdud olarak her günlük tren seferlerine göre mevcut postaları Adana posta merkezinden istasyona ve istasyondan Adana posta merkezine kamyonetle nakletmek şartıyla Adana posta nakliye müteahhitiği, 5/9/942 Cumartesi günü saat 12 de Seyhan P. T. T. Müdürlüğü binasında artırma ve kesilme komisyonunda ihalesi yapılmak üzere 19/8/942 tarihinden itibaren on beş gün müddetle kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Aylık muhammen bedeli (600) lira ve seneliği (7200) lira olup muvakkat teminat (540) liradır.
- 3 — Bu bapdaki şartnamayı görmek veya parasız almak isteyenler mesai dahilinde her gün P. T. T. Müdürlüğü kalem şefliğine müracaat edebilirler.
- 4 — Taliplerin şartnamede yazılı evsafı haiz bulunmaları ve muvakkat teminat makbuz veya teminat mektuplarıyla Ticaret odasına kayıtlı olduklarına dair bu seneye mahsus vesikalarını ve 2490 No. lu artırma eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine göre tanzim edecekleri teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını, birinci madde de yazılı eksiltme günü saat 11 e kadar komisyona tevdi etmeleri ilân olunur.
Postada vaki gecikmeden mes'uliyet kabul edilmez.
2416 20-25-29-3

Açık eksiltme ilânı Osmaniye belediyesinden:

Osmaniye istasyon binasının önünden başlamak üzere kasaba istikametinde (200) metre uzunluğundaki yol kısmının parke ve kaldırım olarak inşası ve beton bordür işleri (8373) lira (69) kuruş keşif tutarı olup 7—9—942 pazartesi günü saat onbir buçukta ihale edilecektir. Keşifnameyi görmek isteyenler her gün belediyemiz yazı işleri bürosuna müracaatları. İsteklilerin ihaleden sekiz gün önce Nafia Müdürlüğüne müracaatla müteahhitlik vesikası almaları ve ihale gününde muvakkat teminat ve vesaii ile Osmaniye belediye salonunda hazır bulunması ilân olunur. 2415

20—25—30—4

Saraç Latif Adaoğulları

Bilumum Saracıya ve futbol topları

Sipariş üzerine Avrupa kösesinden Alman ve İspanyol eyerleri yapılır

Her nevi yeni bavuallı bulunur. Eski bavuallı tamir edilir.

ADRES: Adana Asfalyol Işık Mağazası
yanında No. 67 2410

Tarsus satınalma komisyonu başkanlığından

Tarsus birlikleri hayvanatı için kapalı zarf usulü ile sekiz yüz ton saman alınacaktır. Düven samanının beher kilosuna tahmin edilen fiyat 7 ve makine samanına beş kuruştur. Şartnameleri Ankara ve İstanbul levazım amirlikleri ile Tarsus satınalma komisyonunda görülebilir. İsteklilerin 0/0 7,5 muvakkat ve teminat ve kanunen gerekli vesaii muhtevi teklif zarflarını ihale tarihi olan 7 Eylül 1942 Pazartesi gününe kadar makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. İhale 7 Eylül 942 Pazartesi günü saat 14 de Tarsus satınalma komisyonunda yapılacaktır. Samanlar dört yüzer tonluk iki parti halinde ihale edilebilir.

2387 14-19-25-30

DOKTOR Turgut Soyer

Hergün Hastalarını Hükümet Civarı İstikamet Eczanesi karşısında çıkmaz sokak içinde no 121 de kabul eder.

Haftanın Salı ve Cuma günleride öğleden sonraları fakirlere mucani bakılır.

2355

Yüksek Ziraat entitüsü veteriner fakültesi askerî kısmının kayıt ve kabul şartları

- 1 — Ankara yüksek ziraat entitüsü veteriner fakültesi askerî kısmına bu yıl sivil tam devreli liselerden iyi ve pek iyi derecede mezun olan ve olgunluk imtihanlarını vermiş olmak şartıyla talebe kabul edilecektir. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır.
A) Türkiye Cümhuriyeti te'asından bulunmak.
B) Yaşı 18-22 olmak. (22 dahildir)
C) Beden teşekkülleri ve sıhhati orduda ve her iklimde faal hizmete müsait olmak. (Dil rekaketi olanlar alınmaz)
D) Tavrı ve harekâtı, ahlakı kusursuz ve seciyesi sağlam olmak.
E) Ailesinin hiç bir fena hal ve şöreti olmamak. (Bunun içinde zabıta vesikası ibraz etmek)
- 2 — İsteklilerin müracaat istidalarına şu vesikaları bağlamaları lâzımdır.
A) Nüfus cüzdeni veya musaddak sureti.
B) Sıhhati hakkında tam teşekkülü askerî hastane raporu ve aşî kağıdı.
C) Lise mezuniyet ve olgunluk şahadetnamesi veya tasdikli sureti
D) Okula alındığı takdirde askerî kanun, nizam ve talimatları kabul ettiği hakkında velisinin ve kendisinin noterlikten tasdikli teahhüt senedi. Talebe okuldan istifa etmek isterse okulca tahakkuk ettirilecek masrafları birden verir ve bu da taahhüt senedine kaydedilir.
E) Sar, alı, uyurken gezen, sidikli, bayılma ve çarpınmaya müptelâ olmadığı hakkında velilerinin noterlikten tasdikli taahhütnamesi. (Bu gibi hastalıklardan biri ile okula girmezden evvel malül oldukları sonradan anlaşılabilir okuldan çıkarılır. Ve okul masrafları velilerine ödettirilir.)
- 3 — İstekliler buldukları mahallerdeki askerlik şubelerine istida ile müracaat edecekler. Ve şubelerince ikinci maddede bildirilen evraki ikmal ettikten sonra, Ankara da yüksek Ziraat Enstitüsü veteriner fakültesi askerî talebe amirliğine gönderilecektir. Müracaat müddeti Eylülün 25 ine kadardır. Bu tarihten sonra müracaat kabul edilmez.
- 4 — Okula kayıt ve kabul, şahadetname derecelerine ve müracaat sırasına göredir. İstekli adedi tamam olunca kayıt işleri kapanır. Ve kabul edilenlere müracaat ettikleri askerlik şubeleri ile tebliğat yapılır.

2395 18-21-25-28-1-4-8-11-13-18

Bütün Güzel Film Meraklıları

Yazlık Sinemanın BU AKŞAM

Zamanımızın En Büyük Tenoru ALTUN SESLİ
GUISEPPE LUGO

En Güzel Napoliten şarkıları ve serenadlarla süslediği
Aşk ve nefis müzikli filmi

Sev Beni

Meraklı Aşk Macerasını Canlandıran
Şahsesini görmenizi tavsiye

Büyük bir aşkın.. Hissi mevzuun Çerçvelediği Büyük bir film

ilâveten:

Bütün halkı heyecanla soyrettikleri çok güzel şark filmi

BİR TÜRKE Gönül Verdim

Türkçe Sözlü ve Şarkılı Fevkalâde Bir Şark Filmi

Dikkat : Program uzun olduğundan suare
tam 9 da başlar

PEK YAKINDA :

SEFAHAT KURBANI

Adana AS. Satınalma komisyonundan

Cinsi	Miktarı	Muhammen B.		İlk teminatı		İhale T. İhale saati	
		Kilo	Lira	Kr.	Lira	Kr.	
Yeşil Mercimek	8000	3200	00	240	00	4/9/942	10/30
Kuru Bakla	8000	2400	00	180	00	4/9/942	10/30
Kuru Fasulya	8000	2400	00	180	00	4/9/942	10/30
Nohut	8000	2800	00	210	00	4/9/942	10/30

- 1 — Yukarda cins ve miktarı yazılı dört kalem işe maddesi açık eksiltme ile satın alınacaktır.
- 2 — Evsaf ve şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
- 3 — İsteklilerin belli gün ve saatte teminatları ile birlikte Adana askerlik dairesindeki satınalma komisyonuna müracaatları ilân olunur. 2408 19-25-30-2

Doğum ve Kadın Hastalıkları Mütahassısı

Dr. Hamdi Onar

Muayenehanesinde hastalarını kabule başlamıştır.

Telefon: 239

İstiklâl okulu karşısında

No. 2352

D.D. Yolları 6. ncı İşletme Müdürlüğünden:

Devlet Demir Yolları Sivas Cer atelyesi için Tornacı ve Tesviyeci alınacaktır. Taliplerin yapılacak imtihanlarında gösterecekleri ehliyetle nazaran dereceleri tesbit ve buna nazaran da ücret verileceğinden isteklilerin bonservislerini hamile bir istida ile müracaatları ilân olunur. 2419

20—21—22—23—25—26—27

belediye Riyasetinden

- 1 — Adana belediye kanarasi müstahdemini için 46 takım tulum açık eksiltme ile yapılacaktır.
- 2 — Muhammen bedeli beher tulum 16 lira olup ilk teminatı 55 lira 20 kuruştur.
- 3 — İhalesi 26/8/942 Cuma günü saat onda belediye encümeninde yapılacaktır.
- 4 — Şartnamesi her gün yazı işleri kaleminde görülebilir.
- 5 — İsteklilerin belli gün ve saatte ilk teminat makbuzlarıyla birlikte belediye encümenine müracaatları ilân olunur. 2382 13-18-21-25

Satılık kısrağ, tay ve aygır

kendi çiftliğimde yıllardanberi çok itina ile yetiştirdiğim halis kan arap kısrağlarla aynı zamanlarda üç, iki ve bir yaşlarındaki beş adet tayımı ve bir adet de arap aygırımı satacağımdan talip olanların Ceyhanda Sirkintü oğlu Çiftlikleri idarehanesine müracaatları. 2412
20-21-22-23

Satılık fotoğraf makinesi

Markası: Zeis Ikon. Ebadı: 6,5—9, Objektif kuvveti: 1—4,5, Otomatik deklanşör, sehpası, 8 adet şasesi ve bir çantası vardır. Görmek isteyenler gazetemize muhasebecisine müracaat etmelidir.

İmtiyaz Sahibi : CAVİT ORAL
U. Neşriyat Müdürü: Avukat

Rifat YAVEROĞLU
Basıldığı yer : BUGÜN Matbaası